

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind contracararea amenințărilor potențiale reprezentate de drone COM (2023) 659 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/56/22.02.2024,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1.- Senatul României constată că

- a) prezenta comunicare răspunde necesității de a oferi un cadru de politică cuprinzător și armonizat, de a contribui la o înțelegere comună a procedurilor aplicabile pentru a face față amenințărilor în continuă evoluție pe care le pot reprezenta dronele și de a ține seama de evoluțiile rapide ale tehnologiei;
- b) demersurile promovate prin această comunicare sunt relevante pentru România, mai ales în contextul creat de atacurile cu drone ale Federației Ruse asupra infrastructurii civile ucrainene de pe Dunăre;
- c) prezenta comunicare poate fi susținută cu atât mai mult cu cât cuprinde principiile dezbătute în ultimii ani în cadrul grupurilor de experți guvernamentali referitoare la echipamentele cu dublă utilizare, sistemele autonome de arme letale (LAWS) și tehnologiile emergente și disruptive (EDT).

Art. 2.- Senatul României apreciază implicarea Guvernului României, prin intermediul ministerelor competente, în eforturile de contracarare a amenințărilor reprezentate de drone:

- a) Ministerul Afacerilor Externe evidențiază că prezenta Comunicare stabilește liniile generale ale politicii UE privind contracararea amenințărilor potențiale reprezentate de drone. Documentul urmărește intensificarea cooperării la nivelul UE și conține un set de activități-cheie care completează acțiunile desfășurate în prezent la nivelul UE în această materie. Faptul devine necesar întrucât evoluțiile tehnologice din ultima perioadă au condus la o creștere considerabilă a numărului de drone și la utilizarea lor în domenii din ce în ce mai variate, de la transporturi, comerț și servicii, până la sectorul de apărare. Utilizarea legitimă a dronelor este o componentă esențială a realizării de progrese către dubla tranziție verde și digitală, aspect prevăzut în Strategia 2.0 a UE privind dronele;
- b) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației precizează că, în România, pentru lucrările de specialitate derulate de terți în domeniile geodeziei, cartografiei, fotogrammetriei și scanării cu laser, avizul de începere a lucrării și recepția tehnică sunt realizate la Centrul

Național de Cartografie (ONC), astfel că zborurile cu drone efectuate pentru activitățile sus-menționate sunt verificate d.p.d.v. al autorizațiilor / avizelor și nu sunt catalogate drept drone necooperante. Faptul induce necesitatea ca prestatorii serviciilor respective efectuate cu drone să depună documentele la ONC;

- c) Ministerul Apărării Naționale subliniază că devine esențială asigurarea unei sinergii între industriile europene din domeniul securității civile, al apărării și al domeniului spațial cu privire la soluțiile anti-drone. Cele șase activități-cheie menționate în comunicare pot contribui nu numai la identificarea celor mai potrivite soluții pentru nevoile operaționale la nivel național, ci și la elaborarea unor reglementări naționale adaptate la noul context de securitate și la dezvoltările tehnologice în domeniu.

România și-a asumat un profil activ și angajat în eforturile dedicate procesului de implementare a inițiativelor UE în domeniul apărării, România susține consolidarea Bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB) într-o manieră echilibrată geografic, la nivelul întregii UE, ținând cont de noile realități ce determină nevoia unor fluxuri de aprovizionare rapide și predictibile în caz de război. Efortul vizează dezvoltarea unor capacități de producție suficiente, reziliente și avansate d.p.d.v. tehnologic pentru a susține eficient acțiunile forțelor armate. România participă printr-un institut de cercetare (Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Aerospațială „Elie Carafoli” București) încă din anul 2020 la proiectul „Joint European system for Countering Unmanned Air Systems (JEY-CUAS) - 2020” lansat în cadrul Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (European Defence Industrial Development Programme - EDIDP).

Art. 3.- Senatul României consideră, în acord cu Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, că este necesară adoptarea unei politici anti-drone a UE, orientate asupra creării de comunități și schimbului de informații, testării sistemelor anti-drone, dezvoltării de bune practici, acordării de finanțare specifică proiectelor în domeniu și elaborării de măsuri de reglementare.

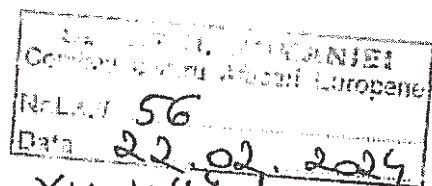
Art. 4.- Senatul României subliniază importanța cooperării cu NATO în vederea armonizării inițiativelor UE și pentru evitarea duplicării eforturilor în domeniul contracarării dronelor cu direcțiile de acțiune întreprinse la nivel aliat (cooperare în cadrul centrelor de excelență dedicate).

Art. 5.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... februarie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Nicolae-Ionel CIUCĂ**

București, ... februarie 2024
Nr. ..

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

La

**Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind
contracararea amenințărilor potențiale reprezentate de drone**

COM (2023) 659 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind contracararea amenințărilor reprezentate de drone, COM (2023) 659 final.**

Comisia a dezbătut prezenta comunicare în ședința din data de 20 februarie 2024, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 137 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării comunicării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

La dezbateri au participat reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Afacerilor Interne.

Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Comisia pentru transporturi și infrastructură și Comisia pentru administrație publică nu au avut obiecții pe textul proiectului de act fără caracter legislativ.

Descrierea comunicării

Comunicarea conturează politica UE privind contracararea amenințărilor potențiale reprezentate de sistemele necooperante de aeronave fără pilot la bord (UAS) - „drone” și se înscrie într-un pachet amplu de măsuri antidrone, ce cuprinde și două manuale cu orientări practice privind principalele aspecte tehnice, elaborate de Centrul de Cercetări al Comisiei (JRC), ce a fost anunțat ca acțiune emblematică în Comunicarea Comisiei „Strategia 2.0 privind dronele pentru un ecosistem inteligent și durabil al aeronavelor fără pilot la bord în Europa”.

Comunicarea abordează amenințările reprezentate de dronele concepute pentru uz civil și urmărește să contracareze amenințările asociate acestora într-un mediu civil. Deși dronele concepute în scopuri de apărare nu constituie obiectul principal al comunicării, persistă interconexiuni cu domeniul apărării, ce includ utilizarea potențială a dronelor de dimensiuni mai mici concepute în scopuri de apărare de către infractori sau teroriști, precum și sinergiile dintre tehnologiile anti-drone.

Responsabilitatea principală pentru contracararea amenințărilor reprezentate de dronele necooperante le revine autorităților statelor membre, care au la rândul lor de câștigat de pe urma unei acțiuni la nivelul UE, ce face posibilă o cooperare și o coordonare mai strânse privind diferitele mijloace și instrumente utilizate. Comunicarea promovează diverse acțiuni legate de crearea de comunități și schimbul de informații și sprijină statele membre oferindu-le orientări, formare, finanțare și proceduri operaționale.

Dronele cu dublă utilizare folosite în războiul Rusiei împotriva Ucrainei și în alte conflicte armate (precum Yemen sau Siria) au implicații directe pentru securitatea internă a UE.

Implicarea Comisiei în dezvoltarea și integrarea noilor direcții de acțiune pentru construirea unei politici anti-drone a UE constă în următoarele activități cheie:

a) Crearea de comunități și schimbul de informații

- Comisia va înființa un grup de experți din statele membre și alte părți interesate, privind activitățile anti-drone;

- Comisia va analiza posibilitatea de a dezvolta o platformă digitală care să conțină informații privind incidentele cu drone;

b) Testarea sistemelor anti-drone: identificarea și testarea soluțiilor

- Comisia va lucra la aplicarea unei metodologii de testare armonizate pentru sistemele anti-drone, pe baza rezultatelor proiectului „Curajos” (finanțat din Fondul pentru securitate internă al UE – Poliție (FSI - Poliție) și condus de Academia Militară Regală din Belgia);

- Centrul Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei va întocmi un raport anual privind evoluțiile tehnice în domeniul tehnologiei anti-drone;

- Comisia, în cooperare cu grupurile de experți relevante, va defini un set de cerințe voluntare de performanță pentru sistemele anti-drone.

c) Orientări practice și sprijin operațional

- JRC va publica două manuale ca parte a pachetului anti-drone;

- Comisia va sprijini extinderea formării existente anti-drone pentru a include sectorul privat al securității;

- Comisia va integra componentele anti-drone în planificarea exercițiilor, în cooperare cu rețelele de asigurare a respectării legii.

d) Cercetare și inovare

- Comisia și statele membre vor decide asupra nevoilor viitoare de noi soluții anti-drone care vor fi abordate de programele europene de cercetare și inovare relevante, în special de programul Orizont Europa și vor evalua fezabilitatea unora dintre acestea pentru lansarea de achiziții publice înainte de comercializare;

- Comisia va identifica idei, tehnologii și soluții care să fie integrate în dezvoltarea capabilităților de apărare și va sprijini proiectele care urmăresc să disemineze aceste idei, tehnologii și soluții în sectoarele civile;

- JRC va înființa un centru de excelență ca o etapă ulterioară laboratorului pentru studiul tehnologiilor anti-drone.

e) Sprijin financiar

- Comisia va lansa o cerere de propuneri privind soluțiile anti-drone în cadrul programelor de lucru ale facilității tematice a FSI pentru perioada 2026-2027;

- Statele membre vor fi încurajate să utilizeze pe deplin programele FSI pentru perioada 2021-2027, pentru a identifica și pune în aplicare soluții eficiente de contracarare a dronelor.

f) Explorarea măsurilor de reglementare

- Comisia va iniția un studiu de cartografiere pentru a identifica nevoile de reglementare și potențialul de armonizare a legislațiilor și procedurilor statelor membre;

- În conformitate cu o abordare bazată pe dovezi, Comisia va efectua o evaluare a riscurilor la adresa securității aviației reprezentate de drone, pentru a identifica potențialele vulnerabilități suplimentare ale aeroporturilor, care ar putea face necesară modificarea normelor;

- Comisia va purta un dialog structurat cu segmentul industrial privind necesitatea și natura unor eventuale măsuri specifice suplimentare legate de securitatea dronelor.

Activitățile descrise în prezenta comunicare vor trebui realizate până în 2030.

Până în 2027 se va efectua în cadrul grupului de experți un bilanț la jumătatea perioadei, iar o revizuire completă a programului anti-drone al UE este planificată să aibă loc până cel târziu în 2030.

În urma examinării, membrii comisiei:

• constată că

- prezenta comunicare răspunde necesității de a oferi un cadru de politică cuprinzător și armonizat, de a contribui la o înțelegere comună a procedurilor aplicabile pentru a face față amenințărilor în continuă evoluție pe care le pot reprezenta dronele și de a ține seama de evoluțiile rapide ale tehnologiei;

- demersurile promovate prin această comunicare sunt relevante pentru România, mai ales în contextul creat de atacurile cu drone ale Federației Ruse asupra infrastructurii civile ucrainene de pe Dunăre;

- prezenta comunicare poate fi susținută cu atât mai mult cu cât cuprinde principiile dezbătute în ultimii ani în cadrul grupurilor de experți guvernamentali referitoare la echipamentele cu dublă utilizare, sistemele autonome de arme letale (LAWS) și tehnologiile emergente și disruptive (EDT);

• **apreciază** implicarea Guvernului României, prin intermediul ministerelor competente, în eforturile de contracarare a amenințărilor reprezentate de drone:

- Ministerul Afacerilor Externe evidențiază că prezenta Comunicare stabilește liniile generale ale politicii UE privind contracararea amenințărilor potențiale reprezentate de drone. Documentul urmărește intensificarea cooperării la nivelul UE și conține un set de activități-cheie care completează acțiunile desfășurate în prezent la nivelul UE în această materie. Faptul devine necesar întrucât evoluțiile tehnologice din ultima perioadă au condus la o creștere considerabilă a numărului de drone și la utilizarea lor în domenii din ce în ce mai variate, de la transporturi, comerț și servicii, până la sectorul de apărare. Utilizarea legitimă a dronelor este o componentă esențială a realizării de progrese către dubla tranziție verde și digitală, aspect prevăzut în Strategia 2.0 a UE privind dronele.
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației precizează că, în România, pentru lucrările de specialitate derulate de terți în domeniile geodeziei, cartografiei, fotogrammetriei și scanării cu laser, avizul de începere a lucrării și recepția tehnică sunt realizate la Centrul Național de Cartografie (ONC), astfel că zborurile cu drone efectuate pentru activitățile sus-menționate sunt verificate d.p.d.v. al autorizațiilor / avizelor și nu sunt catalogate drept drone necooperante. Faptul induce necesitatea ca prestatorii serviciilor respective efectuate cu drone să depună documentele la ONC.
- Ministerul Apărării Naționale subliniază că devine esențială asigurarea unei sinergii între industriile europene din domeniul securității civile, al apărării

și al domeniului spațial cu privire la soluțiile anti-drone. Cele șase activități-cheie menționate în comunicare pot contribui nu numai la identificarea celor mai potrivite soluții pentru nevoile operaționale la nivel național, ci și la elaborarea unor reglementări naționale adaptate la noul context de securitate și la dezvoltările tehnologice în domeniu.

- România și-a asumat un profil activ și angajat în eforturile dedicate procesului de implementare a inițiativelor UE în domeniul apărării, România susține consolidarea Bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB) într-o manieră echilibrată geografic, la nivelul întregii UE, ținând cont de noile realități ce determină nevoia unor fluxuri de aprovizionare rapide și predictibile în caz de război. Efortul vizează dezvoltarea unor capacități de producție suficiente, reziliente și avansate d.p.d.v. tehnologic pentru a susține eficient acțiunile forțelor armate. România participă printr-un institut de cercetare (Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Aerospațială „Elie Carafoli” București) încă din anul 2020 la proiectul „Joint European system for Countering Unmanned Air Systems (JEY-CUAS) - 2020” lansat în cadrul Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (European Defence Industrial Development Programme - EDIDP).

• **consideră**, în acord cu Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, că este necesară adoptarea unei politici anti-drone a UE, orientate asupra creării de comunități și schimbului de informații, testării sistemelor anti-drone, dezvoltării de bune practici, acordării de finanțare specifică proiectelor în domeniu și elaborării de măsuri de reglementare;

• **subliniază** importanța cooperării cu NATO în vederea armonizării inițiativelor UE și pentru evitarea duplicării eforturilor în domeniul contracarării dronelor cu direcțiile de acțiune întreprinse la nivel aliat (cooperare în cadrul centrelor de excelență dedicate).

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2023) 659 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport de admitere, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE
Senator *[Signature]*

ROMÂNIA
SENATUL
Senator *[Signature]*